

Regeringskansliet
Miljödepartementet

Till:

m.remissvar@regeringskansliet.se

Visby, 2022-12-12

Remissyttrande, Diarienummer M2022/01828

Remissvar på Trafikanalys rapport "Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning"

Trafikrådet på Gotland har valt att lämna svar på TRAFAs rapport "Förslag som leder till transportsektorns klimatomställning".

Trafikrådet består av representanter från näringslivet, statliga myndigheter, organisationer, trafikoperatörer, infrastruktuansvariga, Länsstyrelsen och Region Gotland. Region Gotland leder arbetet i Trafikrådet. Ordförande och sammankallande är regionstyrelsens ordförande på Gotland.

Trafikrådet på Gotland väljer att lämna synpunkter på sektion 6.3 "Förslag inom energieffektiva fartyg", sektion "Utveckla klimatkraven i den upphandlade Gotlandstrafiken".

Förslaget lyder:

"Styrmedlet innebär att regeringen ger Trafikverket i uppdrag att vid upphandling av inrikes sjöfart ställa mer utvecklade krav än idag på att den upphandlade trafikens växthusgasutsläpp minskar med 70 procent till 2030 jämfört med 2010 och når i princip nollutsläpp 2045. Att minska energianvändningen i trafiken är ett effektivt sätt att minska klimatpåverkan utan att det behöver kosta mer. Förslaget innebär att regeringen uppmanar Trafikverket att ta hänsyn till energianvändningen i Gotlandstrafiken och att överväganden görs i syfte att energieffektivisera den upphandlade trafiken så långt det är möjligt inom ramen för fortsatt god tillgänglighet."

Trafikrådets synpunkt:

Förslaget att ställa högre krav på att sjöfartens utsläpp minskar är i grunden bra, och i enlighet med Trafikrådets krav på framtidens Gotlandstrafik, uttryckta i de Gotländska Ståndpunkterna.

Analysen i Trafikanalys rapport utgår dock, felaktigt, från att miljö och tillgänglighet är oförenliga intressen, exempelvis uttryckt här på sidan 75 i rapporten: "Det blir således en balansgång mellan å ena sidan minskade utsläpp från trafiken och å andra sidan försämrad tillgänglighet för resenärerna. Idag kör Gotlandsfärjorna i hög fart mellan fastlandet och Visby, vilket ger god tillgänglighet men höga utsläpp och buller".

På kort sikt krävs sannolikt att staten går in och tar en högre kostnad för att säkerställa en tillgänglig och klimatvänlig Gotlandstrafik. På lite längre sikt är vi övertygade om att samtliga intressen, miljö, kostnad och tillgänglighet, bör och kan förenas för att säkerställa en säker, effektiv och hållbar överfart och ett Gotland som fortsätter att utvecklas. Ny teknik och nya typer av bränslen möjliggör detta, vilket vi ser i flera av de satsningar som nu sker i rederiverksamheter runtom i världen och på flera passagerarlinjer i Sverige.

Snabba, täta och säkra överfarter är avgörande för Gotland och öns fortsatta utveckling, vilket uttrycks tydligt i de Gotländska Ståndpunkterna som vi och hela det gotländska samhället står

bakom. Att försämra kommunikationerna till Gotland genom att förlänga överfartstiderna skulle isolera Gotland och försvåra för nyckelnärings på Gotland så som exempelvis den stora besöksnäringen och de gröna näringarna.

Dessutom skulle det göra Gotland mindre attraktivt för arbetspendling, och försvåra för samhällsviktiga verksamheter som till exempel idrotten, som är beroende av ett nära och smidigt utbyte med fastlandet.

De Gotländska Ståndpunkterna utgör Trafikrådets ställningstaganden för hur flyg- och färjetrafiken ska utformas för att bäst främja Gotlands utveckling.

1. Snabba, täta och säkra överfarter med färja
2. Tur och retur med flyg över dagen till hela Sverige
3. Resor och transporter i linje med klimat-och miljömål
4. Konkurrenskraftiga priser
5. En nordlig och en sydlig fastlandshamn, samt en reservhamn på Gotland
6. Ett trafiksystem för beredskap och samhällsnytta

Visby, 2022-12-12

Meit Fohlin
Ordförande i regionstyrelsen och Gotlands Trafikråd

Peter Lindvall
Regiondirektör